

VerDuS-programma
Titel onderzoek
Projectleider
Consortium

Stedelijke gebieden in de delta (URD) **Delta Oost**

prof. dr. Toine Smits, Radboud Universiteit Nijmegen
Radboud Universiteit Nijmegen, Wageningen Universiteit i.s.m.
Adviseur in Beweging, Bureau Het Noordoosten BV, DLG Oost
Landschapsbeheer & schone energie, Fontys MKB Centrum,
Gemeente Arnhem, Gemeente Nijmegen, Geodan, Geonovum,
Goudappel Coffeng, NC Advies, P2 Manager, Provincie Gelderland,
Rijkswaterstaat Oost Nederland, Royal HaskoningDHV, Stadsregio
Arnhem Nijmegen, TerraSphere
2011-2014

Looptijd

Aanleiding

In URD Delta Oost is onderzocht of innovatieve vormen van samenwerking (governance) en financiering (finance) kunnen bijdragen aan een betere afstemming van economische en ruimtelijke vraagstukken. En daarmee aan duurzame ontwikkeling en beheer van de regio. Het project was gericht op twee domeinen. Enerzijds het 'natte' domein waarin opgaven rond water, veiligheid, natuur, energie en recreatie centraal bestaan. Anderzijds het 'droge' domein, waarin het gaat om vraagstukken rond mobiliteit, openbaar vervoer en gebiedsontwikkeling.

URD Delta Oost richtte zich op het zoeken naar innovatieve ontwikkelingsstrategieën. Enerzijds gericht op een succesvolle vervaechting in ruimtelijke, procesmatige en financiële zin van de benoemde domeinen op regionaal niveau. Anderzijds wilde het project bijdragen aan de succesvolle implementatie en beheer van projecten op basis van publiek-private samenwerking. Twee kernbegrippen staan centraal: 'governance' en 'finance'.

Uitkomsten en aanbevelingen

Natte domein

In het 'natte' domein werd een studie uitgevoerd naar de mogelijkheden voor administratieve samenwerking en de samenwerking van de eigenaars in uiterwaarden. De resultaten van deze studie zijn opgenomen in een publicatie en een pilot-project dat de basis voor een follow-up project van de provincie Gelderland en Rijkswaterstaat Oost-Nederland voor de integratie van het beleid en het beheer van de veiligheid en natuurbehoud vormt.

De ontwikkeling van het deel van Geo-Informatie en Decision Support (GIDS) kwam tot stand door het houden van interviews met deskundigen over de functionaliteit van een 'dashboard' dat inzicht geeft in de gevolgen van de verschillende beleidsscenario's. Dit werk leidde tot het dashboard uiterwaardenbeheer (<https://waalweelde.geocat.net>). In het droge domein zijn modellering en serious gaming gebruikt om de analyse van de besluitvorming te ondersteunen.

Droge domein

In het 'droge' domein zijn vier grote experimenten uitgevoerd. Drie lokale en een regionaal experimenten (stationsgebieden rond de spoorlijn Arnhem, Doetinchem, genaamd Liemers Corridor en het centraal station van Nijmegen). Samenwerking is gevormd met de betrokkenen ter plaatse, met overheden (gemeenten, grootstedelijke, provincie), NS en ProRail, ondernemers en de industrie, detailhandel, buurtverenigingen, corporaties, ontwikkelaars, belangengroepen, enz.

Innovaties

De inzichten uit zowel de natte als de droge gebieden zijn samengebracht en geïntegreerd in de volgende wetenschappelijke innovaties:

1. Kader voor Duurzame Ontwikkeling
2. Governance en besluitvorming
3. Nieuwe financieringsstructuren
4. Onderzoek van governance en financiële modellen

Twee vervolginiciatieven

De betekenis voor partijen in de praktijk blijkt uit twee grote initiatieven die een uitvloeisel zijn van URD Delta Oost:

1. Waalschap en Waardschap: als vervolg op URD Delta Oost is een breed projectteam ingesteld van de provincie Gelderland, Rijkswaterstaat Oost-Nederland en Waterschap Rivierenland dat de bestuurlijke samenwerking in beleid en aansturing van het uiterwaardenbeheer onderzoekt in de vorm van het Waalschap voor het gehele stroomgebied van de rivier, met hierbinnen Waardschappen voor de uiterwaarden;
2. Stedelijke herverkaveling: het opstarten van een omvangrijk Proefprogramma Stedelijke herverkaveling van 2,5 jaar door de provincie Gelderland, de Stadsregio Arnhem Nijmegen en een aantal Gelderse gemeenten, mede ondersteund met een financiële bijdrage van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en door het Ministerie van IenM voor het in praktijk brengen van ruilverkaveling in stedelijke gebiedsontwikkelingen.

